

II Mens en Werk behoeftenonderzoek Arbo

Samenvatting

Ongeveer de helft van de medewerkers in de installatie- en isolatiebranches beschouwt werkdruk en fysieke belasting als arbeidsrisico's die moeten worden aangepakt. Dit blijkt uit een behoeftenonderzoek van II Mens en Werk, een samenwerking van werkgevers en vakbonden in de installatie- en isolatiebranches. Werknemers geven hun eigen kennis over hun arbeidsomstandigheden gemiddeld het rapportcijfer 7,6. Toch heeft bijna de helft van hen behoefte aan handvatten om problemen bespreekbaar te maken.

Behoeftenonderzoek onder meer dan duizend medewerkers

In het kader van het behoeftenonderzoek van II Mens en Werk hebben meer dan duizend medewerkers in de installatie- en isolatiebranches een digitale vragenlijst ingevuld. Dankzij deze hoge respons is een goed beeld verkregen hoe zij hun eigen arbeidsomstandigheden zien, en welke hulpmiddelen hen kunnen helpen om zelf hun arbeidsomstandigheden te verbeteren.

Werkdruk en fysieke belasting meest voorkomende risico's

Uit het behoeftenonderzoek blijkt dat werkdruk en fysieke belasting de meest voorkomende arbeidsrisico's in de sector zijn. Ongeveer 1 op de 2 medewerkers zegt dit zelf te ervaren als een probleem dat moet worden aangepakt. Bij 90% van alle respondenten spelen deze problemen in het bedrijf. Andere veel voorkomende risico's zijn: schadelijk geluid; snijden, stoten en struikelen; werken op hoogte en valgevaar; werken in kruipruimten.

"Ik werk niet onveilig, en werkgever wil dit ook en ondersteunt dit ook. Maar de werkdruk neemt toe, wat de concentratie geen goed doet. Haastwerk, brandjes blussen en dat is waar ik het meeste onder lijd. Meer doen met minder tijd, STRESS."

Uit de toelichtingen bij de antwoorden komen ook zorgpunten naar voren als: tot op hogere leeftijd moeten doorwerken, werken in kou, hitte of tocht, het moeten reizen en rijden voor het werk en onregelmatige diensten en consignatie.

Rapportcijfers

Bij veilig en gezond werken spelen 'weten', 'kunnen', 'geholpen worden' en 'daadwerkelijk doen' allemaal een rol. Werknemers geven de volgende rapportcijfers voor deze aspecten van hun werk:

- Kennis van de eigen arbeidsomstandigheden: gemiddeld 7,6
- De eigen invloed daarop: gemiddeld 7,5
- De hulp daarbij van collega's, werkgever, opdrachtgever: gemiddeld 6,9
- Hoe gezond en veilig men daadwerkelijk werkt: gemiddeld 7,5

De meeste werknemers zijn iets negatiever over de hulp die ze vanuit de omgeving krijgen om veilig en gezond te werken. Werknemers van grotere bedrijven zijn gemiddeld positiever dan werknemers van kleinere bedrijven.

Ondersteuningsbehoefte

Werknemers hebben volgens het onderzoek behoefte aan verschillende vormen van ondersteuning:

- Bijna de helft van de werknemers heeft (ook) behoefte aan handvatten om problemen aan te kaarten en bespreekbaar te maken bij collega's, leidinggevenden en opdrachtgevers. Het gaat dan vooral om toolbox hulpmiddelen, trainingen, en/of een meldpunt (binnen of buiten het bedrijf).

“Een extern telefoonnummer waarop ik bij problemen waar ik tegenaan loop op een werk, meteen contact kan krijgen en advies.”

- Meer dan een derde van de werknemers wil (ook) informatie over risico's en wat er tegen te doen is. Zij geven daarbij de voorkeur aan een handboek of aan informatiebladen (naast, in mindere mate, allerlei andere soorten informatiemiddelen).
- Iets minder dan een derde wil (ook) handvatten om zelf risico's concreet aan te pakken. Werknemers willen vooral schriftelijke hulpmiddelen als een checklist, een handleiding of Werkplek Instructie Kaarten (WIK's).

Ongeveer een derde van de werknemers heeft geen behoefte aan ondersteuning.

In het algemeen ervaren werknemers uit het loodgieters, fitters- en CV-bedrijf gemiddeld vaker en meer arbeidsrisico's. Zij geven lagere rapportcijfers voor hun kennis, invloed, hulp en feitelijk gedrag inzake veilig en gezond werken. Werknemers van koeltechnische installatiebedrijven daarentegen geven gemiddeld hogere cijfers voor hun kennis en feitelijke gedrag. Als enigen geven zij in meerderheid aan vooral behoefte te hebben aan handvatten om zelf risico's concreet aan te pakken.

Uit de reacties op het onderzoek blijkt dat vooral WhatsApp en in minder mate Facebook en LinkedIn geschikte kanalen zijn voor de ondersteuning. Ruim een derde van de werknemers is niet via sociale media te bereiken.

Bureau KLB, april 2018

